

**UCHWAŁA NR LIII/339/2021
RADY MIEJSKIEJ W DREZDENKU**

z dnia 22 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2021 roku poz. 1372 oraz art. 4.¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2021 roku poz. 1119) uchwała się co następuje:

§ 1. Celem realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych przyjmuje się na rok 2022 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drezdenka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Drezdenku

Mariusz Suchecki

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2022

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Drezdenko na rok 2022 stanowi realizację art. 4¹ ust. 1 i 2, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku, zgodnie z którym realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program przedstawia zadania własne Gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Program został przygotowany w oparciu o dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, „Diagnozy lokalnych problemów społecznych dla Gminy Drezdenko” przeprowadzonej w 2020r. oraz na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 roku poz. 1119) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642).

Program stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Uzupełniono go o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów społecznych. Dotychczasowe doświadczenia wskazują jednoznacznie na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Stąd konieczność realizacji wielowymiarowych działań w zakresie przemocy i cyberprzemocy, oraz kształtujących umiejętności interpersonalne i społeczne (np. komunikacja, poczucie własnej wartości, szacunek do siebie, swojego ciała, do drugiego człowieka, rozpoznawanie psychomanipulacji jako profilaktyka wchodzenia w różnego rodzaju grupy destrukcyjne itp.). Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmocnianie czynników chroniących i eliminację czynników ryzyka.

W związku z przedłużającym się stanem pandemii, zakładamy, że niektóre z zaplanowanych zadań będą musiały odbywać się z zachowaniem wzmoczonego reżimu sanitarnego, część zadań w ogóle nie uda się zrealizować. Niektóre działania będą realizowane w trybie zdalnym. Jednak na podstawie obserwacji, licznych rozmów z wychowawcami, rodzicami i pedagogami szkolnymi wyzwaniem na najbliższe miesiące wydaje się być zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom i młodzieży, które zupełnie nie radzą sobie z emocjami w sytuacji przedłużającej się izolacji. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że w sytuacji pandemii, kiedy dzieci pozostają w swoich domach, kontakty interpersonalne przenoszą do przestrzeni wirtualnej i nadużywają urządzeń cyfrowych, co także niekorzystnie wpływa na obszary związane z komunikacją z relacjami i mogą kształtować patologiczne wzorce.

Opiekunowie sygnalizują, że u coraz młodszych dzieci występuje drażliwość, stany depresyjne lub labilność emocjonalna, co w dłuższej perspektywie stanowi zagrożenie dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży i ich bezpieczeństwa. Traumatyczne doświadczenia związane z izolacją, z zaburzeniami więzi mogą wpływać na występowanie w późniejszym czasie różnego rodzaju uzależnień. Dlatego szczególnie ważne wydaje się zintensyfikowanie działań w obszarze ochrony dzieci oraz wyposażenia rodziców i opiekunów w skuteczne narzędzia do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drezdenku.

Do przygotowania programu korzystano z przepisów cytowanej ustawy, założeń zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025, wytycznych i zaleceń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych

programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz z potrzeb zgłaszanych przez przedstawicieli środowiska.

Cele strategiczne programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują;
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele operacyjne programu:

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem;
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

PROGRAM DZIAŁAŃ NA 2022 r.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.

W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatrzy, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Badania dowodzą, że aktywne uczestnictwo w grupach samopomocowych wzmacnia efekty leczenia uzależnienia. Samo uczestnictwo w ruchach samopomocowych najczęściej nie zastępuje psychoterapii uzależnienia.

1. Organizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez finansowanie usług terapeuty/instruktora leczenia uzależnień w celu odzyskania i wzmocnienia zdolności do funkcjonowania osób uzależnionych w społeczeństwie.

2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Alkoholowym

a. konsultacje i poradnictwo dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej w celu podtrzymania abstynencji i rehabilitacji społecznej i rodzinnej,
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

b. udzielanie informacji o możliwości podejmowania leczenia w przypadkach uzależnienia od narkotyków, hazardu, leków

c. utrzymanie i pokrycie kosztów administrowania pomieszczeń

- koszt utrzymania pomieszczeń,
- zakup materiałów biurowych i papierniczych,
- zakup materiałów wyposażenia,
- zakup książek i czasopism,
- zatrudnienie na podstawie umowy-zlecenia wykwalifikowanych osób,
- usługi remontowe, naprawa, konserwacja.

3. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia (po zaopiniowaniu przez GKRPA).

Część osób uzależnionych po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, których celem jest przywrócenie im zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych.

4. Dofinansowanie wyjazdu terapeutycznego na ogólnopolskie spotkania trzeźwościowe.

5. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Najczęściej to rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z priorytetowych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Organizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych jak w zadaniu I.

2. Działalność Punktu Konsultacyjnego: jak w zadaniu I.

3. Organizacja warsztatów dla rodziców „Szkoła dla rodziców i wychowawców” – program profilaktyczny rozwijający umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne

4. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- organizowanie szkoleń, współudział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach,
- doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty

5. Prowadzenie zajęć profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych: przy szkołach podstawowych w Trzebiczu, Drawinach,

- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych,
- zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia wychowawcze, zajęcia rozwojowe
- pomoc w nauce, pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami,
- pomoc socjalna, dożywianie,
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych,
- stała współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej i szkołą;

a.zatrudnienie na podstawie umowy-zlecenia osób prowadzących zajęcia,

b.organizacja dożywiania dla dzieci,

c.zakup art. papierniczych, gier, materiałów do zajęć

d.zakup środków czystości, art. gosp.,

e.zakup materiałów wyposażenia, sprzętu biurowego,

f.dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób zatrudnionych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych,

g.organizacja czasu wolnego, wyjazdów, wycieczek dla dzieci.

6. Utworzenie i doposażenie nowej placówki wsparcia dziennego- Świetlicy Opiekuńczej w Drezdenku :

- zakup mebli, wyposażenia, urządzeń, sprzętu komputerowego, urządzeń wielofunkcyjnych i audiowizualnych, art. papierniczych i innych do prowadzenia zajęć,
 - zapewnienie posiłku dla dzieci
 - poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży,
 - prowadzenie warsztatów w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w edukacji(np. język polski, matematyka, języki obce)
 - prowadzenie zajęć artystyczno-plastycznych, teatralnych
- zatrudnienie kadry: opiekunów, instruktorów i animatorów pracy podwórkowej
- organizacja wyjazdów edukacyjno-integracyjnych
 - organizacja dni Dla Rodziny

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w oparciu o założenia profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej określonej w narodowym Programie zdrowia na lata 2021-2026.

1. Prowadzenie na terenie szkół działań profilaktycznych w tym wdrażanie rekomendowanych programów profilaktyki, w tym programów, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka

2. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych np. alkohol, cyberprzemoc, zaburzenia odżywiania, przemoc, depresja, które bezpośrednio lub pośrednio mogą prowadzić do uzależnienia.

3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych (szkolenia, warsztaty, doradztwo, superwizje).

4. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element oddziaływań profilaktycznych.

5. Organizacja lokalnych imprez profilaktycznych wzmacniających więzi rodzinne np. koncerty, pikniki, festyny, konkursy, przeglądy artystyczne promujące wartości rodzinne oraz zdrowy i trzeźwy styl życia.

6. Działalność informacyjno – edukacyjna:

- prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, współudział w ogólnopolskich kampaniach medialnych,
- zakup i dystrybucja publikacji i materiałów edukacyjno – informacyjnych na temat różnorodnych problemów społecznych dla mieszkańców gminy i instytucji pomocowych
- zakup ulotek, kampanii, materiałów edukacyjno – informacyjnych oraz gadżetów promocyjnych.

7. Organizacja szkoleń dla właścicieli lokalów i sprzedawców napojów alkoholowych zwiększających świadomość sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim

8. Organizacja ferii zimowych:

- prowadzenie zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym w hali sportowo-rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie zajęć na terenie bibliotek i w innych jednostkach gminnych
- finansowanie materiałów do zajęć, nagród w konkursach, art. żywnościowych

- prowadzenie warsztatów i organizacja wystawy tematycznej dla dzieci i młodzieży w Centrum Promocji Kultury.

9. Wypoczynek letni:

- dofinansowanie wycieczek, obozów dla dzieci pochodzących z rodzin z problemami alkoholowymi w uzgodnieniu ośrodkiem pomocy społecznej.
- aktywne spędzanie czasu wolnego: prowadzenie warsztatów, pikników, wystaw, zajęć sportowych i innych przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym dla dzieci, młodzieży i seniorów.

10. Pomoc dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych:

- zakup paczek świątecznych.

IV. Współpraca z instytucjami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi służąca profilaktyce oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. **Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych** realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w tym wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów.

2. **Spotkania** (członkowie GKRPA, pedagodzy szkolni, dyrektorzy szkół, pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, pracownicy świetlic i placówki wsparcia dziennego oraz innych instytucji realizujących działania profilaktyczne)

3. **Wsparcie finansowe Komendy Powiatowej Policji** poprzez zakup materiałów profilaktycznych.

4. Współpraca z grupami samopomocowymi (np. grupy AA, Klub Abstynenta)

V. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady.

2. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Burmistrza.

3. Prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. Wynagrodzenie dla członków GKRPA. Za udział w posiedzeniu GKRPA ustala się wynagrodzenie dla jej członków w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2021r. Dz. U. z 2021r. poz. 1690.

6. Dopuszczenie GKRPA w niezbędny sprzęt i materiały do prowadzenia działalności edukacyjno – profilaktycznej.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej.

1. Dofinansowanie pokrycia kosztów związanych z działalnością CIS w tym:

- koszt reintegracji zawodowej i społecznej uczestników,
- funkcjonowanie administracyjne CIS.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 4 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1119) rada gminy uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.